

23.6.2019, Telecí a PR

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Dlouho ještě, Hospodine, na mě ani nevzpomeň? Dlouho ještě chceš mi svou tvář skrývat? Dlouho ještě musím sám u sebe hledat rady, strastmi se den ze dne v srdci soužit? Dlouho ještě se bude můj nepřítel proti mně vyvyšovat? Já v tvé milosrdenství však doufám, moje srdce jása nad tvou spásou. Budu zpívat Hospodinu, neboť se mě zastal. (Ž 13, 2-3.6)

PÍSEŇ 442 pane, dnešek, 158 samému bohu sláva,

VSTUPNÍ MODLITBA

Milostivý Otče náš nebeský, pokorně vyznáváme, že věci tohoto světa snadno získávají moc nad naším srdcem a my v nich pak hledáme jediné naplnění života. Strhují na sebe všechny náš zájem i čas. Brání nám soustředit se k modlitbám a ke čtení Písem. Ztrácí se nám výhled k tobě, mizí touha po životě s tebou a přestáváme vidět lidi vedle sebe. Naše srdce se stává tvrdým a sobeckým a nemilosrdným. Děkujeme ti, že nás v tomto zajetí nenecháváš. Znepokojuješ nás svým Duchem, voláš nás do obecnství své církve a pokáním proměňuješ naše srdce. Pokorně prosíme, ať nám i dnes zazáří světlo evangelia a vede naše kroky k tomu, co uprostřed života zůstává, k službě lásky a oběti pro druhé. Zmocni nás tak k této službě, abychom se ve všedních dnech nedali zotročit sobectvím, pohodlím, závistí, ale žili radostnou svobodou tvých dítek a sdíleli se s druhými; abychom přede všemi vyznávali tvé jméno a v chválách byli spojeni s tvou církví bojující i zvítězilou. Amen.

I. ČTENÍ /

PÍSEŇ / 176 někdo mě vede, (611, 623, 635, 648, 672)

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Hospodine, tvé slitování je nade všechny tvé skutky. Dokázal jsi to v Kristu. V něm jsi nás přijal za své syny a dcery. Dej, ať i my dovedeme přijímat jedni druhé, žít z tvého odpuštění a slitovávat se nad svými bližními. Otevři naše oči, ať dovedeme vedle sebe vidět ty, kdo potřebují pomoc a nepřehlídíme je. Veď naši mysl i naši představivost k účinné pomoci. Prosíme za ty, kteří rozdávají jen z přebytků a jejich srdce přitom zůstává chladné; za ty, kdo žijí v hojnosti, a trpí prázdnotou života; za ty, kdo mají nádherné byty, nemají však domovy; za vykořeněné, kteří nemají žádnou naději. Prosíme za miliony těch, kdo pro boje a války museli opustit domov a vlast. Prosíme za ty, kdo se v srdci trápí pro své bližní. Prosíme za ty, kdo trpí pro jméno Ježíše Krista. Ty jsi Otec sirotků a ochránce vdov, ty ses zastal svého lidu v Egyptě. Vzbuzuj ve své církvi všude na světě lásku a milosrdenství, rozmnožuj dílo pomoci, buď se všemi, kdo se na něm podílejí. Požehnej dílu služby, které konají jednotlivé církve. V hladových, nemocných, vězněných, strádajících přicházíš k nám ty sám, Pane Ježíši Kriste. Dej, ať tě v nich dovedeme přijmout. Bože, všechny své vyslovené i nevyslovené prosby vkládáme do modlitby tvého Syna, kterou nyní společně voláme: Otče náš...

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ) My milujeme, protože Bůh napřed miloval nás. Řekne-li někdo: „Já miluji Boha,“ a přitom nenávidí svého bratra, je lhář. Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí. A tak máme od něho toto přikázání: Kdo miluje Boha, ať miluje i svého bratra. 1 J 4, 19-21

POŽEHNÁNÍ Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdať tě pokojem. Amen. (Nu 6,24-26)

PÍSEŇ 485 král věčný,

H. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / Lk 16, 19-31

Milí bratři a sestry, přátelé v Kristu,

boháč a Lazar. Dva navzájem protichůdné světy, které k sobě mají tak daleko, a přitom tak blízko. Boháč, bohatý člověk, co se nádherně a vybraně obléká a každého dne se těší skvělé a nádherné hostině. Lazar, nějaký chudák, žebrák pokrytý bolestivými vředy, který však zřejmě každý den lehával u vrat boháčova domu a toužil by se nasytit aspoň drobtý, co tu a tam jistě spadly z boháčova stolu. Místo toho nebo spíš k tomu všemu byl však i se svými vředy ještě olizován přibíhajícími psy. Co mohlo být horšího, co bolestivějšího.

Až nakonec umřel. Nechci říct, že to pro něj byla záchrana, ale možná byla. Přenesli ho totiž k Abrahamovi, anděle, funebráci chudých, přímo do jeho klína, na čestné místo při nebeské hostině, hned po Abrahamově, praotce víry, boku, tam, kam jinak směřovali spíš nebo možná hlavně ti spravedliví.

A zemřel i ten boháč, nevíme jak, ale víme, že byl, na rozdíl od toho žebráka, pohřben. A dostal se do pekla, kupodivu, Lazar v podstatě do nebe, na místo věčné blaženosti, boháč kamsi do podsvětí, do říše mrtvých. Daleko od Boha, daleko od stolu Božího království a možná ještě hůř, od obecnství církve zvítězilé. Boháč to zkrátka nakonec prohrál na celé čáře, z jeho bohatství pozemského

života mu nezbylo ale vůbec nic a skončil v pekle. Totální fiasko, tím větší, čím větší byl předtím jeho blahobyt.

Co horšího se může bohatému člověku stát. A když pak v pekle pozdvihl v hrozných mukách oči, tu kdesi v dáli uviděl Abrahama a u něho, přímo v jeho klíně Lazara. Pro člověka, který se zcela jistě a s o to větší samozřejmostí počítal k Abrahamovým potomkům, a tedy i k Hospodinovu vyvolenému lidu, to muselo být jistým znamením úlevy. Abraham byl i pro boháče kýženým cílem jeho posmrtného směřování, jistotou, že se mu i v nebi dostane toho, co na zemi. A teď ho konečně vidí, po hrozných strastech v útrokách smrti mu konečně vysvitla nějaká naděje spojená s vírou, že se konečně dostane tam, kam sám patří a láskou. Otče Abrahame, smiluj se nade mnou. Smiluj se nad mým údělem a pošli Lazara. Pošli Lazara jakoby ani pekelná muka nedokázala otřást boháčovou nadřazeností, pošli Lazara, ať omočí aspoň špičku prstu ve vodě a svlaží mé rty, neboť se trápím v tomto plameni. Jak samozřejmě si i nyní boháč žádá žebrákovy posluhy. Jak si myslí, že ho za ním Abraham pošle, aby mu aspoň trochu ulevil z jeho trápení, z věčného trestu. A jak samozřejmě si to žádá i od otce Abrahama. Jak pozemský blahobyt i muka věčného trápení v útrokách pekelných v každém případě odhalují, když člověk myslí jen na sebe sama, na svůj blahobyt, na svou úlevu od žáru věčného plamene.

Abraham však řekl: Synu, dítě, jsi sice můj potomek, ale to ti teď moc nepomůže, vzpomeň si, že se ti všeho dobrého dostalo už za tvého života, a Lazarovi naopak všeho zlého. A nyní se zase pro změnu on raduje z toho, co se mu dostalo až teď, a ty naopak trpíš. Co je na tom tak nespravedlivého? Jako by se Abraham přímo ptal. No, všechno, chtěl by nejspíš odpovědět boháč. Ale. Nad to vše je mezi námi a vámi veliká propast, obrovské nůžky neustále se rozevírající mezi chudými a bohatými, značná nejen ekonomická, ale i společenská nerovnost mezi těmi nejbohatšími a těmi nejchudšími, takže nikdo – i kdyby chtěl, nemůže přejít odtud k vám ani překročit od vás k nám. Poměrně přesvědčivá výpověď samotného Abrahama, praotce všech poutníků, který tím jakoby chtěl říct, jak rozdílné jsou světy purpuru, nachu a vybraných hostin na jedné straně a u vrat ležícího chudáka pokrytého bolestivými vředy a olizovaného pobíhajícími psy na druhé straně. Jak veliké jsou rozdíly mezi námi a vámi, takže i kdybychom chtěli, k vám se zkrátka nedostaneme ani vy k nám. My k vám nemůžeme a vy k nám nechcete, proč byste taky chtěli, že. A kdo by také chtěl.

A protože úděl boháčův zdá se neodvratný, nikdo mu nepomůže, protože ani on, když mohl, nikomu nepomohl, a tak mu nezbyvá nic jiného než říct, poprosit otce Abrahama, aby chudáka Lazara poslal do jeho rodného domu, aby jeho pět bratrů varoval před-

tím, aby také oni nepřišli do tohoto místa muk. Pět bratrů není úplně málo a hrozba věčného zavržení zdá se čím dál neodvratnější. Hrozba toho, co přijde po smrti, jak ono blaho vystřídá ono peklo, může přejít i na další. A ten, který se dosud staral jen o sebe, se náhle začne zajímat o své nejbližší příbuzné. A Lazar, Boží pomoc, by jim jako ten navráťivší se měl přinést svědectví o tom, jak skončil jejich úspěšný bratr, a tím i je varovat před stejným koncem. Ani to však boháči nevyšlo.

Otec Abraham mu totiž odpověděl: Mají Mojžíše a Proroky, ať je poslouchají! Vždyť to všechno vědí, měli by vědět, že do nebe se člověk nedostane automaticky, jen proto, že je něčí potomek a někam patří, nejlépe k těm vyvoleným Hospodinova lidu, ale že by proto i sám měl něco udělat, třeba učinit pokání. Ne, otče Abrahame, namítá však boháč, to jim moc nepomůže, ty oni stejně poslouchat nebudou, ty totiž velmi často poslouchali jen ti, kdo sami byli v úzkých. Na ně se musí jinak. Na ně musí přijít někdo z mrtvých, aby je to přesvědčilo. Na to opět opáčí Abraham: Neposlouchají-li Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých. Přesvědčivý důkaz důvěry v lidský rozum. Kdo neposlouchá ty, kdo byli před ním, těžko bude poslouchat ty, kdo přijdou potom. Jenže tu jde o pokání ještě v tom nynějším čase. Čiňte pokání, dokud je čas, jako by tím chtěl říct i sám otec Abraham, rychle

nalezněte i správnou životní orientaci, dokud můžete, pamatujte včas na dočasnost své pozemské existence, že to všechno dobré nebude navěky a navždy, a hlavně na Soud, na němž se budete, budeme předně zodpovídat z toho, jak jsme se sdíleli se strádajícími, chcetím říct i celé Lukášovo evangelium a celé to podobenství o tom, co se stane, když se tak nestane.

Pamatujte si, že pokání musíte učinit sami a nejlépe z vlastní vůle, to za vás nikdo jiný neudělá. Ani vás nezachrání z pekelných muk, pokud nebudete sami chtít a starat se i o ty, co jsou kolem vás. A pamatujte si, že hrozba věčného zavržení je blíž, než si myslíte.

Že nám, milí bratři a sestry v Kristu, celé to podobenství zní trochu hrůzostrašně až bezvýchodně? Vždyť i my se tu máme vlastně celkem dobře, většinou nám nic nechybí, nijak zvlášť nestrádáme, tak snad to i s námi dobře dopadne.

V celém podobenství spatřuji jedno velké téma trvalého významu Božího Zákona pro mravní obrácení člověka a jeho nápravu, které zde platí jakoby principiálně. Poslouchat Mojžíše a Proroky, jak říká Abraham, je třeba už z principu, nejen preventivně, ale proto, že to, co říkají, neříkají pro nic za nic, že činit pokání, konat dobro a projevovat milosrdenství je dobré v každém čase, nejen až se mi to bude hodit či pod pohružkou zatracení v životě po smrti. O to víc se nabízí výzva k pokání. Pro každého křesťana, pro každého z nás.

Ano, podobenství o boháči a Lazarovi je podobenstvím o bohatství a chudobě, podobenstvím o rozdílech mezi světem pozemským a nebeským, podobenstvím o tom, že je všechno ještě jinak, než jak si myslíme. K tomu všemu totiž patří ještě úvaha z úvodu našeho dnešního zamyšlení, jak daleko a současně jak blízko k sobě oba ty světy bohatých a chudých ve skutečnosti mají. Ono se to možná nezdá, ale i přes tu vzájemnou propast jedněch k druhým i ten boháč v pekle viděl, jak se má jeho žebrající Lazar, o to pak i jeho trýzeň byla ještě svírající. A na druhou stranu Lazar zase mohl jen na sebe do té doby myslícímu boháči trochu ulevit, kdyby mu to byl jejich otec Abraham dovolil. Jak blízko a jak daleko k sobě oba tyto světy mají, jak to, co se dostávalo boháči v časnosti, si Lazar mohl dovolit až ve věčnosti a jak to, co zakoušel Lazar na zemi, potkalo boháče v nebi. Jsou to paradoxy, které však odkazují k jednomu jedinému. K víře bez zázračných úkazů a důkazů, k víře, jež stojí jen a pouze na svědectví Mojžíše a Proroků. A kdo je včas poslouchá, nemůže se minout svého cíle. Tím je Boží království, a to zejména pro chudáka Lazara, zatímco ten, kdo celou dobu myslel jen na sebe a veškeré bohatství tohoto světa si nechával jen pro sebe, končí na lopatkách. Jak příznačné a jak aktuální nejen po všechny dny našeho žití, ale pro životy i našich bližních. Amen.

PÍSEŇ 673 dej odvahu, 379 stvoř srdce čisté,